

Bruksela, 19 października 2022 r.
(OR. pl)

13691/22

ENER 516
ECOFIN 1063

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	18 października 2022 r.
Do:	Sekretariat Generalny Rady
Nr dok. Kom.:	COM(2022) 553 final
Dotyczy:	KOMUNIKAT KOMISJI Kryzys energetyczny – wspólne przygotowania, zakupy i ochrona UE

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2022) 553 final.

Załącznik: COM(2022) 553 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 18.10.2022 r.
COM(2022) 553 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY
EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-
SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW**

Kryzys energetyczny – wspólne przygotowania, zakupy i ochrona UE

WPROWADZENIE

Nieuzasadniona agresja wojskowa Rosji wobec Ukrainy i wykorzystywanie przez Rosję energii jako broni doprowadziły do bezprecedensowego kryzysu energetycznego. Działania te spowodowały gwałtowny wzrost cen energii i zmniejszyły nasze bezpieczeństwo dostaw energii. Decyzja Rosji o odcięciu dostaw przez gazociąg Nord Stream 1 oznaczała rozpoczęcie nowej fazy kryzysu.

Unia Europejska działa jednomyślnie. Komisja zaproponowała plan i rozporządzenie w celu ograniczenia zapotrzebowania na gaz¹, a także środki nadzwyczajne w zakresie interwencji na rynkach energii². Inicjatywy te przygotowują nas na najbliższą zimę. Unia zmniejsza obecnie swoje zużycie gazu i czyniła to od początku rosyjskiej agresji³. Przyspieszono tempo stopniowego wycofywania rosyjskich paliw. We wrześniu 2022 r. z Rosji pochodziło 9 % naszych dostaw gazu za pośrednictwem gazociągów, a wliczając LNG było to 14 %. Dla porównania w 2021 r. udział rosyjskiego gazu w dostawach poprzez gazociągi wynosił 41 %, a razem z LNG – 45 %. Gwałtowna redukcja importu gazu z Rosji jest kompensowana dzięki zwiększeniu współpracy z wiarygodnymi partnerami w zakresie dostaw. Do połowy października napelniliśmy magazyny gazu w ponad 91 %. Nasza pozycja jest teraz mocniejsza niż jeszcze kilka miesięcy temu.

Pomimo tych działań sytuacja na początku tegorocznej zimy pozostaje niezwykle trudna. Konsumenci i przedsiębiorstwa w Europie są wciąż narażeni na zbyt wysokie i zmienne ceny. Nieprzewidywalne wydarzenia, takie jak sabotaż rurociągów, mogą jeszcze bardziej zakłócić nasze bezpieczeństwo dostaw. Napięcia na rynkach gazu prawdopodobnie utrzymają się jeszcze po zakończeniu zimy.

Rada Europejska podczas nieformalnego posiedzenia 6 października w Pradze i nieformalnego posiedzenia w składzie ministrów energii 12 października, a także Parlament Europejski w rezolucji w sprawie reakcji UE na wzrost cen energii w Europie⁴ zwróciły się do Komisji o zaproponowanie środków mających na celu koordynację działań solidarnościowych, zabezpieczenie dostaw energii, ustabilizowanie poziomów cen oraz pomoc gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom borykającym się z wysokimi cenami energii.

W piśmie do szefów państw i rządów przewodnicząca Ursula von der Leyen przedstawiła **plan dalszych działań** w oparciu o cztery zestawy działań: uzyskanie niższych cen za import gazu bez narażania naszego bezpieczeństwa dostaw, współpraca z państwami członkowskimi w celu ograniczenia cen na rynku gazu ziemnego, ograniczenie wpływu cen gazu na ceny energii elektrycznej, utrzymanie równych warunków działania na jednolitym rynku i przyspieszenie transformacji w kierunku niezależności energetycznej. Pilnie potrzebne są również działania

¹ [EUR-Lex - 52022DC0360 - PL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

² [EUR-Lex - 52022PC0473 - PL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

³ [Do potwierdzenia na podstawie sprawozdań państw członkowskich na temat wdrażania rozporządzenia w sprawie oszczędzania gazu, które mają zostać przekazane do 15 października](#)

⁴ [Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 października 2022 r. w sprawie reakcji UE na wzrost cen energii w Europie \(2022/2830\(RSP\)\)](#)

zwiększające zdolność UE do obrony przed potencjalnymi atakami na infrastrukturę krytyczną, dlatego jednocześnie z pakietem środków związanych z energią Komisja przedstawia wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie wzmocnienia odporności infrastruktury krytycznej.

Komisja prezentuje dziś wzmocnione ramy w celu wdrożenia przedmiotowego planu działania i sprostania wyzwaniom w dziedzinie energii, przed którymi będziemy stać tej zimy, a także w celu przygotowania się na kolejną zimę.

Europa może wykorzystać swoje atuty i oprzeć się na jednolitym rynku, aby wprowadzić w życie wspólne zakupy energii i powstrzymać nadmierny wzrost cen rynkowych, w tym poprzez wprowadzenie pułapów ograniczających gwałtowne skoki cen, a także poprzez optymalne wykorzystanie istniejącej infrastruktury, aby zapewnić przepływy gazu do miejsc, gdzie jest najbardziej potrzebny.

Należy działać już teraz, żeby przygotować się na najbliższą zimę i późniejszy okres. Proponowane dziś nowe środki dotyczące energii mają charakter wyjątkowy i tymczasowy. Stanowią one odpowiedź na obecny kryzys i rozwiązują doraźne problemy. Kładą one jednak fundament pod działania o charakterze strukturalnym, które wzmocnią jeszcze bardziej odporność i efektywność unii energetycznej.

Opierając się na zaproponowanych dzisiaj środkach, Komisja przedstawi zwykłe wnioski ustawodawcze do rozpatrzenia przez współprawodawców, którzy mają do odegrania kluczową rolę w zapewnieniu, aby po przezwyciężeniu obecnego kryzysu Europa mogła korzystać z bezpieczniejszej, bardziej przystępnej cenowo i czystej energii. Jeden z tych wniosków ustawodawczych będzie dotyczyć reformy struktury rynku energii elektrycznej.

W międzyczasie Komisja nawiąże ścisłą współpracę z Parlamentem Europejskim poprzez utworzenie grupy kontaktowej ds. nadzwyczajnych działań w sytuacji kryzysu energetycznego, która to grupa będzie prowadzić dialog w czasie rzeczywistym.

1. WSPÓLNE ZAKUPY GAZU I ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA DOSTAW

UE będzie w stanie poradzić sobie z trudnościami w czasie najbliższej zimy, ale musimy być gotowi na możliwość kolejnych wstrząsów i zadbać o solidne przygotowanie na następną zimę. Obecne prognozy wskazują, że zbyt niski poziom napełnienia magazynów w marcu 2023 r. może sprawić, że znajdziemy się w trudnej sytuacji w miesiącach zimowych na przełomie 2023 i 2024 r. Większe oszczędności gazu sprawią wprawdzie, że Unia będzie mniej narażona na wysokie ceny importowe, ale powinna ona również wykorzystać swoją pozycję rynkową do zapewnienia dostaw gazu po cenach, które będą konkurencyjne w skali światowej.

Komisja ożywiła relacje z wiarygodnymi dostawcami gazu i LNG. Zawarła umowy ze Stanami Zjednoczonymi, Kanadą, Norwegią, Azerbejdżanem, Egiptem i Izraelem. W październiku UE i Norwegia powołały grupę zadaniową ds. stabilizacji rynków energii. W październiku wznowiono dialog energetyczny między UE a Algierią. Komisja będzie dalej koordynować i zacieśniać współpracę z wiarygodnymi partnerami.

UE będzie kontynuować współpracę ze swoimi partnerami zgodnie ze wspólnym komunikatem dotyczącym zewnętrznych zobowiązań energetycznych UE w zmieniającym się świecie⁵. Zwiększamy również nasze zaangażowanie w relacje i solidarność z krajami Bałkanów Zachodnich i Partnerstwa Wschodniego, czyli z naszymi najbliższymi sąsiadami. Unijna platforma energetyczna jest otwarta dla naszych partnerów ze Wspólnoty Energetycznej. Na początku tego roku sieci elektroenergetyczne Ukrainy i Mołdawii zostały zsynchronizowane z europejską siecią kontynentalną. Na początku bieżącego miesiąca uruchomiono nowe gazowe połączenie międzysystemowe między Bułgarią a Grecją, które będzie również obsługiwać Macedonię Północną i Serbię. Ponieważ cały ten region czeka trudna zima ze względu na wojnę energetyczną prowadzoną przez Rosję, należy przyspieszyć takie działania, aby jeszcze bardziej zintegrować go z naszą unią energetyczną.

Za pomocą unijnej platformy energetycznej, którą utworzono w kwietniu 2022 r., Komisja będzie dalej pogłębiać długoterminową współpracę ze wszystkimi wiarygodnymi dostawcami i wspierać ich, aby zwiększyć globalne wydobycie gazu z już eksploatowanych i nowych złóż, jednocześnie zastępując gaz z Rosji i zapewniając stały przepływ gazu, w szczególności LNG, do Europy. Komisja kładzie również podwaliny pod partnerstwa na rzecz wodoru, aby osiągnąć cel REPowerEU, jakim jest przywóz 10 mln ton ekologicznego wodoru w 2030 r. Rozmowy z partnerami międzynarodowymi dotyczą również ceny gazu dostarczanego przez nich do Europy w ramach wzajemnie korzystnych umów.

Proponujemy dziś wyposażenie UE w narzędzia prawne umożliwiające wspólne zakupy gazu. Główną funkcją platformy powinna być koordynacja napełniania magazynów gazu, zgodnie z naszymi celami w tym zakresie. Szacuje się, że w przypadku całkowitej przerwy w dostawach rosyjskich podczas kolejnych zim do 2025 r., w tym zimy na przełomie lat 2023 i 2024, pojawi się luka podażowa wynosząca nawet 100 mld m³ rocznie. Jeśli na koniec tej zimy okaże się, że zapasy gazu zostały wyczerpane, napełnienie magazynów do poziomu 90 % do listopada 2023 r. – jak tego wymaga unijne rozporządzenie w sprawie magazynowania gazu – może być trudniejsze niż w tym roku.

Aby umożliwić wspólne zakupy, zwłaszcza z przeznaczeniem do napełniania magazynów gazu, Komisja proponuje, co następuje:

- agregację zapotrzebowania na poziomie UE i partnerów będących członkami Wspólnoty Energetycznej, tzn. grupowanie potrzeb w zakresie importu gazu i poszukiwanie ofert na rynku w oparciu o to zagregowane zapotrzebowanie,
- obowiązkowy udział państw członkowskich w unijnej agregacji zapotrzebowania, odpowiadający co najmniej 15 % wolumenu gazu, który muszą magazynować,
- dobrowolny system zakupów umożliwiający przedsiębiorstwom tworzenie europejskiego konsorcjum na rzecz zakupu gazu. Komisja jest gotowa pomagać przedsiębiorstwom

⁵ [JOIN\(2022\) 23 final](#)

w tworzeniu takiego konsorcjum i będzie szybko wydawać decyzję o niestosowaniu art. 101 lub 102 TFUE, o ile spełnione zostaną odpowiednie przesłanki materialne.

Wspólne zakupy przyczynią się do równiejszego dostępu do nowych dostawców i rynków międzynarodowych oraz wzmocnią pozycję negocjacyjną europejskich importerów. Rosyjskie źródła dostaw zostaną wyłączone z udziału w platformie.

Wspólne zakupy będą przynosić pełne korzyści tylko wtedy, gdy Komisja i państwa członkowskie zapewnią **przejrzystość** unijnej platformy energetycznej w zakresie umów na dostawę gazu, które są planowane i zostały zawarte w całej Unii. Umożliwi to ocenę, czy osiągnięto cele w zakresie bezpieczeństwa dostaw i solidarności energetycznej. Ścisła koordynacja przez Komisję z państwami członkowskimi i pomiędzy samymi państwami członkowskimi wobec państw trzecich za pośrednictwem platformy energetycznej zapewni lepsze wykorzystanie silnej pozycji, którą ma Unia jako kolektyw. Będzie to zapobiegać przelicytowywaniu się państw członkowskich i importerów gazu oraz wzrostowi cen.

Kluczowe znaczenie dla powodzenia wspólnych zakupów będzie mieć dostępność zdolności odbioru gazu w terminalach LNG i w rurociągach. Zdolności te są szczególnie ważne w sytuacji nadzwyczajnej, gdy przeciążenie gazociągów i terminali powoduje wąskie gardła w dostawach gazu, w tym przeznaczonych na napełnianie magazynów. W związku z tym wniosek zawiera przepisy zapewniające przejrzystość w zakresie niewykorzystywanych długoterminowych zdolności terminali i gazociągów w przypadku krótkotrwałego przeciążenia.

Solidarność i zapewnienie przepływu gazu tam, gdzie jest potrzebny

UE wzmocniła swoje narzędzia służące **oszczędzaniu gazu i energii elektrycznej**. Teraz musimy jednak w pełni wykorzystywać uzgodnione regulacje, aby osiągnąć nasze cele w zakresie ograniczenia popytu. Pomoże to nam przetrwać dalsze zakłócenia w dostawach gazu i zmniejszy presję na międzynarodowe rynki gazu, a tym samym na ceny. Komisja będzie ściśle monitorować środki ograniczające zapotrzebowanie i ich wpływ na dystrybucję, dopilnowując, aby wysiłki i wkłady ze strony wszystkich sektorów gospodarki i grup społecznych miały sprawiedliwy charakter. Jest też gotowa uruchomić unijny stan alarmowy lub nawet zmienić docelową redukcję zapotrzebowania na gaz, jeżeli dobrowolne środki zmniejszające zapotrzebowanie okażą się niewystarczające do zapewnienia, aby zapasy gazu wystarczyły na zimę.

W celu lepszego przygotowania na ewentualne sytuacje nadzwyczajne w okresie zimowym Komisja proponuje wprowadzenie środków, które umożliwią państwom członkowskim wyjątkowe **ograniczenie zużycia innego niż nieodzwonne**, takiego jak ogrzewanie przestrzeni zewnętrznych, i zapewnienie w ten sposób dostaw gazu na potrzeby innych kluczowych sektorów, usług i gałęzi przemysłu. Środki te nie powinny w żadnym wypadku wpływać na zużycie energii w gospodarstwach domowych będących odbiorcami wrażliwymi.

Solidarność jest kamieniem węgielnym Unii i warunkiem skuteczności jej działań. Pięć lat po uzgodnieniu rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa dostaw z 40 możliwych dwustronnych umów solidarnościowych między państwami członkowskimi podpisano jedynie 6. Proces ten przebiega zbyt wolno. Komisja proponuje zwiększenie zdolności Unii do szybkiego reagowania

w sytuacji nadzwyczajnej poprzez ustanowienie domyślnych zasad solidarności gwarantujących, że państwo członkowskie dotknięte sytuacją nadzwyczajną otrzyma gaz od innych państw w zamian za godziwą rekompensatę. Zakres tej inicjatywy zostanie również rozszerzony, tak że będzie obejmował nie tylko państwa członkowskie, których systemy przesyłowe są połączone bezpośrednio lub za pośrednictwem państwa trzeciego, ale również państwa członkowskie posiadające instalacje LNG, nawet jeśli nie mają one bezpośredniego połączenia. Bezpieczna zima dla wszystkich Europejczyków w bieżącym i przyszłym roku zależy od europejskiego jednolitego rynku gazu i niezakłóconego handlu gazem w obrębie Unii.

2. ROZWIĄZANIE PROBLEMU WYSOKICH CEN ENERGII

Ceny hurtowe spadły wprawdzie w porównaniu ze szczytowym poziomem latem 2022 r., ale pozostają nadmiernie wysokie dla coraz większej liczby Europejczyków. Rośnie liczba osób doświadczających ubóstwa energetycznego lub nim zagrożonych. Najbardziej dotknięci są odbiorcy wrażliwi, ale wysokie rachunki za gaz i elektryczność stanowią coraz większe obciążenie zarówno dla przedsiębiorstw, jak i gospodarstw domowych, w tym o średnich dochodach.

Sytuacja ta wymaga interwencji, szczególnie w przypadku gazu, ze względu na jego znaczenie dla gospodarstw domowych i przemysłu oraz wpływ na ceny energii elektrycznej.

Ceny gazu na głównej europejskiej giełdzie gazu, Title Transfer Facility (TTF), osiągają bezprecedensowy poziom i cechuje je wysoka zmienność. Ceny na TTF odzwierciedlają wprawdzie szczególną sytuację Europy Północno-Zachodniej z jej lokalnymi niedoborami i wąskimi gardłami w infrastrukturze, ale giełda ta wpływa często na poziomy cen w umowach długoterminowych poza Europą Północno-Zachodnią i w ramach wielu transakcji LNG. Potrzebujemy indeksów cen odzwierciedlających rzeczywiste warunki rynkowe.

Komisja proponuje w związku z tym opracowanie **nowego uzupełniającego indeksu, tj. poziomu odniesienia cen LNG**. Poziom odniesienia oparty na LNG będzie stanowić bardziej precyzyjną podstawę do transakcji LNG, jako bardziej uczciwy i przejrzysty indeks cen. Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) powinna zgromadzić informacje niezbędne do opracowania tego nowego poziomu odniesienia przed końcem 2022 r., a indeks powinien być dostępny odpowiednio wcześniej przed kolejnym sezonem napełniania magazynów na początku 2023 r.

W odpowiedzi na trwający kryzys energetyczny Komisja proponuje ponadto wprowadzenie mechanizmu **ograniczania cen na głównej europejskiej giełdzie gazu**, tj. TTF, który będzie uruchamiany w razie potrzeby. W ramach tego mechanizmu korekty cen zostaną tymczasowo ustanowiony dynamiczny limit cenowy dla transakcji na TTF. Pomoże to zapobiec ekstremalnym wahaniom i nadmiernemu poziomowi cen. Komisja zaproponowała ten mechanizm jako jedno z możliwych rozwiązań już w marcu 2022 r. W świetle bezprecedensowego charakteru kryzysu energetycznego obecnie nadszedł czas na wprowadzenie takiego mechanizmu w oparciu o ustanowione teraz ramy prawne w postaci środków ograniczających zapotrzebowanie.

W celu ograniczenia **śróddziennej zmienności** Komisja proponuje wprowadzenie nowego tymczasowego mechanizmu **korytarza cen zapobiegającego ich gwałtownym śróddziennym skokom** w celu zapobiegania nadmiernej zmienności i gwałtownym skokom cen na rynku instrumentów pochodnych dotyczących produktów energetycznych. Mechanizm taki zapewni rzetelniejszy proces kształtowania cen na tych rynkach, chroniąc unijnych operatorów z sektora energetycznego przed dużymi śróddziennymi wzrostami cen i pomagając im zabezpieczyć dostawę energii w perspektywie średnioterminowej.

Komisja opracuje wspólnie z państwami członkowskimi sposoby **ograniczenia wpływu wysokich cen gazu na ceny energii elektrycznej**. Wprowadzenie pułapu cenowego dla gazu używanego do produkcji energii elektrycznej obniżyło jego ceny w Hiszpanii i Portugalii. Warto rozważyć wprowadzenie tego instrumentu na szczeblu UE, o ile uda się w zadowalający sposób rozwiązać pewne kwestie, które są jeszcze otwarte. Państwa członkowskie UE różnią się pod względem koszyka energetycznego, a także połączeń i systemów energetycznych. Należy opracować rozwiązanie, które sprawdzi się w przypadku wszystkich tych państw i zapobiegnie wzrostowi zużycia gazu, rozwiąże problem nierównego wpływu finansowego w poszczególnych państwach członkowskich i umożliwi zarządzanie przepływami poza granice UE.

Komisja wspiera również nową grupę zadaniową powołaną przez ACER i Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) wraz z krajowymi organami nadzoru rynków energii i rynków finansowych, której zadaniem jest ściśle monitorowanie sytuacji na rynku energii. To wspólne działanie pomoże śledzić strukturę i dynamikę handlu w różnych segmentach rynków gazu i energii elektrycznej. Wzmocni ono nadzór rynku i wszelkie niezbędne działania właściwych organów w zakresie egzekwowania przepisów.

3. LAGODZENIE SKUTKÓW WYSOKICH CEN GAZU

Oprócz działań w odniesieniu do cen Komisja i państwa członkowskie opracowały środki finansowe i inne, by chronić konsumentów i przedsiębiorstwa dotknięte zewnętrznym wstrząsem związanym z cenami energii. Należy chronić jednolity rynek, który pomógł Unii w radzeniu sobie z poprzednimi kryzysami, oraz utrzymać wysoki poziom zatrudnienia. Komisja będzie ściśle monitorowała rozwój sytuacji w tym zakresie. Kluczowe znaczenie ma dążenie do wspólnych rozwiązań na poziomie UE, które pozwolą uniknąć fragmentarycznych rozwiązań krajowych uzależnionych od zróżnicowanej przestrzeni fiskalnej państw członkowskich.

Komisja zamierza przyznać państwom członkowskim większą swobodę w zakresie wspierania swoich przedsiębiorstw poprzez zmianę **tymczasowych ram kryzysowych** przy jednoczesnym zachowaniu równych warunków działania. Limity czasowe udzielania wsparcia przez państwo zostaną przedłużone, a w celu zapewnienia zgodności naszych krótkoterminowych działań z naszymi celami długoterminowymi zaproponowane zostaną nowe opcje umożliwiające państwom członkowskim wspieranie przedsiębiorstw, które zmniejszą swoje zapotrzebowanie na energię elektryczną. Ramy te zapewnią państwom członkowskim większe możliwości wspierania tych przedsiębiorstw, które tego wsparcia najbardziej potrzebują, przy jednoczesnym uproszczeniu niektórych wymogów i utrzymaniu równych warunków działania w UE. Komisja

zapewni szybkie i spójne rozpatrywanie wszystkich wniosków państw członkowskich o tymczasowe wsparcie.

Zasadnicze znaczenie dla kontynuowania działalności przez przedsiębiorstwa energetyczne mają rynki instrumentów pochodnych. Gwałtowne skoki cen i skrajne wahania na rynkach instrumentów pochodnych w dziedzinie energii doprowadziły jednak do problemów z **płynnością** wśród przedsiębiorstw energetycznych. Jest sprawą najwyższej wagi, by zapewnić naszym przedsiębiorstwom energetycznym dodatkowe pole manewru, tak aby mogły one zabezpieczyć dostawy i zakupy surowców energetycznych w perspektywie średnioterminowej. Dlatego też zgodnie z opinią Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) Komisja przyjmuje dwa rozporządzenia delegowane, aby złagodzić wzmożoną presję na płynność uczestników rynku niefinansowego wynikającą ze zwiększonych wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego.

Rozporządzenia te:

- podniosą próg wiążący się z obowiązkiem rozliczania dla kontrahentów niefinansowych do 4 mld EUR⁶. Poniżej tego progu kontrahenci niefinansowi nie będą podlegać wymogom dotyczącym depozytu zabezpieczającego w odniesieniu do posiadanych instrumentów pochodnych w dziedzinie energii będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym;
- rozszerzą wykaz aktywów kwalifikowalnych, które kontrahenci centralni mogą akceptować w celu zabezpieczenia swoich ryzyk⁷ przez okres jednego roku. Umożliwi to przedsiębiorstwom niefinansowym⁸ oraz wszystkim uczestnikom rynku korzystanie – na określonych warunkach – z dodatkowych rodzajów gwarancji w celu spełnienia wymogów wezwania do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego⁹.

Komisja proponuje również **uelastycznienie ram polityki spójności na lata 2014–2020**, które ma pomóc państwom członkowskim i regionom w stawianiu czoła wyzwaniom wynikającym z obecnego kryzysu energetycznego za pomocą ukierunkowanych tymczasowych środków wyjątkowych, do maksymalnej wysokości 10 % środków przydzielonych państwom członkowskim w wysokości blisko 40 mld EUR. Kwoty będą wypłacane z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych w ramach pułapów wieloletnich ram finansowych. Zapewni to wsparcie dla MŚP szczególnie dotkniętych wzrostem cen energii, pomoże w rozwiązaniu problemu ubóstwa energetycznego poprzez wsparcie dla gospodarstw domowych znajdujących się w trudnej sytuacji oraz zapewni wsparcie w zakresie dostępu do rynku pracy w postaci

⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) XX uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 (EMIR) w odniesieniu do wartości progu wiążącego się z obowiązkiem rozliczania w odniesieniu do towarowych instrumentów pochodnych.

⁷ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) XX zmieniające regulacyjne standardy techniczne określone w rozporządzeniu delegowanym (UE) nr 153/2013 w odniesieniu do tymczasowych środków nadzwyczajnych w zakresie wymogów dotyczących zabezpieczenia.

⁸ Pełniącym funkcję uczestników rozliczających.

⁹ W ogólnodostępnym zestawie pytań i odpowiedzi ESMA potwierdzi również, że jako zabezpieczenie w realizacji wezwań do uzupełnienia depozytu zabezpieczającego mogą być wykorzystywane inne aktywa, takie jak krótkoterminowe papiery dłużne emitowane przez przedsiębiorstwa lub obligacje UE.

utrzymania miejsc pracy pracowników i osób samozatrudnionych poprzez zatrudnienie w zmniejszonym wymiarze czasu pracy i systemy równoważne.

Przezwyciężenie kryzysu energetycznego wymaga ochrony podstaw naszej gospodarki, a w szczególności ochrony naszego jednolitego rynku i wysokiego poziomu zatrudnienia. Jednolite i wspólne europejskie podejście ma ogromne znaczenie dla przeciwdziałania poważnemu ryzyku fragmentacji Unii.

Konkretnie rzecz ujmując, przyspieszenie odchodzenia od rosyjskich paliw kopalnych wymaga ponownej oceny środków i tempa transformacji zaproponowanych w RePowerEU. Komisja przeprowadzi zatem ocenę potrzeb w odniesieniu do REPowerEU. Ocena ta obejmie inwestycje w infrastrukturę transgraniczną, w tym w kluczowe ogólnoeuropejskie połączenia międzysystemowe¹⁰, magazynowanie energii, efektywność energetyczną i odnawialne źródła energii, które są niezbędne do przyspieszenia przejścia na czystą energię i uniknięcia fragmentacji jednolitego rynku. Komisja zbada również zdolność absorpcyjną inwestycji. Wyniki tej oceny będą stanowiły podstawę wniosków Komisji dotyczących zwiększenia zaangażowania finansowego UE w REPowerEU w celu zapewnienia konkurencyjności europejskiego przemysłu i niezależności energetycznej w całej UE.

4. OCHRONA I OPTYMALIZACJA INFRASTRUKTURY

Wyposażenie UE w narzędzia pozwalające reagować na zmieniający się krajobraz zagrożeń wymaga stałej czujności i dostosowania się. Wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie przyniosła ze sobą szereg nowych zagrożeń, występujących nierzadko w formie hybrydowej. Jednym z nich jest ryzyko dla infrastruktury krytycznej o znaczeniu europejskim. Stało się to jaskrawo widoczne na przykładzie domniemanego sabotażu gazociągów Nord Stream.

Po eksplozjach, jakie wydarzyły się na gazociągu, Komisja zapowiedziała już działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej. W związku z tym Komisja przedkłada dziś wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie zintensyfikowania wsparcia UE na rzecz zwiększenia odporności infrastruktury krytycznej oraz zapewnienia koordynacji na szczeblu UE, jeśli chodzi o gotowość i reagowanie, a także ściślejszej współpracy w zakresie infrastruktury o znaczeniu transgranicznym. Celem tego wniosku jest zmaksymalizowanie i przyspieszenie prac na rzecz ochrony aktywów, obiektów i systemów, które są niezbędne do funkcjonowania gospodarki, na rzecz świadczenia podstawowych usług na rynku wewnętrznym,

¹⁰ Priorytetowo należy traktować projekty urzeczywistniające wewnętrzny rynek energii i projekty o wyraźnym wymiarze transgranicznym, na przykład krytyczne połączenie między Portugalią, Hiszpanią i Francją oraz połączenia energetyczne północ-południe w Europie Środkowo-Wschodniej i Południowej. Wspierane projekty powinny poprawiać wzajemne połączenia między europejskimi sieciami gazowymi i elektroenergetycznymi, magazynowanie energii i budowę infrastruktury wodorowej.

które służą obywatelom, a także na rzecz łagodzenia skutków wszelkich ataków poprzez zagwarantowanie jak najszybszego przywrócenia stanu wyjściowego. Komisja będzie współpracowała z państwami członkowskimi w celu poddania ich infrastruktury krytycznej testom warunków skrajnych, najpierw w sektorze energetycznym, a następnie w innych sektorach wysokiego ryzyka, takich jak komunikacja, transport i przestrzeń kosmiczna. Test warunków skrajnych zostanie uzupełniony o opracowanie planu działania dotyczącego incydentów i kryzysów w zakresie infrastruktury krytycznej, co zostanie wykonane w porozumieniu z państwami członkowskimi i przy wsparciu odpowiednich agencji unijnych. Celem tego planu jest opisanie i określenie celów i sposobów współpracy między państwami członkowskimi a instytucjami, organami, urzędami i agencjami UE w zakresie reagowania na incydenty przeciwko infrastrukturze krytycznej, w szczególności gdy pociągają one za sobą poważne zakłócenia w świadczeniu podstawowych usług na rynku wewnętrznym. Ponadto Komisja i wysoki przedstawiciel wzmocnią współpracę z kluczowymi partnerami w zakresie odporności infrastruktury krytycznej, a także z NATO poprzez zorganizowany dialog UE-NATO i w tym celu powołana zostanie wraz z NATO grupa zadaniowa.

Jednocześnie, aby zoptymalizować wykorzystanie infrastruktury gazowej i infrastruktury LNG, Komisja proponuje nowe narzędzia zapewniające więcej **informacji na temat dostępnej zdolności przepustowej infrastruktury** oraz nowe mechanizmy mające zagwarantować, że żadne przedsiębiorstwo nie będzie mogło zarezerwować zdolności i następnie jej nie wykorzystać. Mechanizmy takie już istnieją, ale realokacja zdolności może trwać kilka miesięcy – nasz wniosek ma na celu umożliwienie szybkiego reagowania, zwłaszcza w przypadku krótkotrwałego ograniczenia przesyłu. Dobrze funkcjonująca infrastruktura ma szczególne znaczenie dla śródlądowych państw członkowskich, które nie mają bezpośredniego dostępu do LNG i w związku z tym dysponują mniej oczywistymi środkami dywersyfikacji dostaw.

Musimy również wrzucić wyższy bieg i przyspieszyć produkcję energii ze źródeł odnawialnych w UE oraz osiągnąć nasze długoterminowe cele klimatyczne. **Procedury wydawania pozwoleń na projekty w zakresie energii ze źródeł odnawialnych** są nadal zbyt długotrwałe. Kluczowe znaczenie ma zapewnienie, aby nowe projekty nie zagrażały różnorodności biologicznej i były dobrze przyjmowane przez obywateli, ale dalsze skrócenie tych procedur przy jednoczesnym spełnieniu przedmiotowych wymogów jest możliwe. Wnioski mające na celu przyspieszenie wydawania pozwoleń Komisja przedstawiła już w ramach REPowerEU. Biorąc pod uwagę pilną potrzebę zapewnienia dostatecznego bezpieczeństwa dostaw i przyspieszenia wdrożenia energii ze źródeł odnawialnych, Komisja wzywa ustawodawców do szybkiego osiągnięcia porozumienia w sprawie tych wniosków. Komisja jest gotowa przedstawić specjalny wniosek mający na celu bezpośrednio uproszczenie i skrócenie administracyjnych procedur wydawania pozwoleń mających zastosowanie do niektórych projektów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych w sposób skoordynowany i zharmonizowany w całej UE.

WNIOSEK: SILNIEJSZA UNIA ENERGETYCZNA

Skala obecnego kryzysu energetycznego jest bezprecedensowa. Wymaga to nadzwyczajnej wspólnej reakcji w sytuacji kryzysowej w duchu solidarności. UE podjęła już zdecydowane kroki i jest gotowa pójść dalej.

W ciągu ostatniego roku Komisja przedstawiła i wdrożyła szereg inicjatyw, stopniowo przechodząc od umożliwiania działań na szczeblu krajowym do ustanowienia zintegrowanej strategii bezpieczeństwa dostaw, a ostatnio także środki nadzwyczajne mające na celu oddzielenie rachunków za energię elektryczną konsumentów i przedsiębiorstw od cen gazu, koordynację zmniejszania zapotrzebowania na energię elektryczną, udoskonalenie zestawu narzędzi państw członkowskich służących ochronie konsumentów i przedsiębiorstw przed wysokimi cenami energii oraz wprowadzenie składki solidarnościowej w odniesieniu do sektora paliw kopalnych.

Nowy zestaw środków nadzwyczajnych idzie o krok dalej, jeśli chodzi o solidarność i integrację, zwiększając znaczenie jednolitego rynku dla bezpieczeństwa dostaw, przystępności cenowej i zrównoważonego charakteru energii oraz dostępu do podstawowych usług dla wszystkich.

Komisja jest gotowa nawiązać natychmiast współpracę z Radą i wspierać ją w szybkiej realizacji przedmiotowej inicjatywy, poczynwszy od posiedzenia Rady ds. Energii w dniu 25 października.

Solidarność i wspólne działania są najskuteczniejszą odpowiedzią na obecny kryzys, a dzięki takiej jedności Unia i jej państwa członkowskie przezwyciężą ten kryzys i stworzą prawdziwie konkurencyjną unię energetyczną.

ZAŁĄCZNIK

Środki zaproponowane w pakiecie

WSPÓLNE ZAKUPY GAZU I ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA DOSTAW
Koordynacja i intensyfikacja negocjacji w sprawie dostaw energii ze wszystkimi wiarygodnymi partnerami
Wykorzystanie efektu europejskiej siły rynkowej za pośrednictwem platformy wspólnych zakupów w celu uzyskania dodatkowych dostaw na potrzeby napełniania magazynów (wniosek na mocy art. 122)
Wniosek Komisji mający na celu zwiększenie zdolności Unii do szybkiego reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych poprzez ustanowienie domyślnych zasad solidarności (wniosek na mocy art. 122)
ROZWIĄZANIE PROBLEMU WYSOKICH CEN ENERGII
Komisja proponuje opracowanie do końca 2022 r. szczegółowego poziomu odniesienia dotyczącego cen LNG (wniosek na mocy art. 122).
Komisja proponuje wprowadzenie mechanizmu ograniczenia cen na głównej europejskiej giełdzie gazu
Komisja proponuje nowy tymczasowy mechanizm korytarza cen zapobiegający ich gwałtownym śróddziennym skokom , by zapobiec nadmiernym wahaniom cen na rynkach instrumentów pochodnych w dziedzinie energii i spowolnić wzrost tych cen
ŁAGODZENIE SKUTKÓW WYSOKICH CEN GAZU
Przed końcem października Komisja zmieni tymczasowe kryzysowe ramy pomocy państwa
Komisja, we współpracy z Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, proponuje dwa rozporządzenia delegowane, aby złagodzić wzmożoną presję na płynność uczestników rynku niefinansowego wynikającą ze zwiększonych wymogów dotyczących depozytu zabezpieczającego
Dodatkowe finansowanie w ramach polityki spójności (zmiana rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów) oraz w ramach REPowerEU
OCHRONA I OPTIMALIZACJA INFRASTRUKTURY
Zalecenie Rady w sprawie infrastruktury krytycznej
Wniosek Komisji dotyczący korzystania z nowych narzędzi w celu zapewnienia większej przejrzystości w zakresie zdolności (wniosek na mocy art. 122)
Szybszy wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych poprzez przyspieszenie

procedur wydawania pozwoleń